

Προάσπιση της δημοκρατίας — η Επιτροπή προτείνει να ριχθεί φως στη συγκεκαλυμμένη ξένη επιρροή

Strasbourg, 12 Δεκεμβρίου 2023

Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε δέσμη μέτρων για την προάσπιση της δημοκρατίας, ενόψει των ευρωπαϊκών εκλογών του 2024. Το κεντρικό στοιχείο αυτής της δέσμης μέτρων είναι μια νομοθετική πρόταση που **θα ενισχύσει τη διαφάνεια και τη δημοκρατική λογοδοσία των δραστηριοτήτων εκπροσώπησης συμφερόντων για λογαριασμό τρίτων χωρών**, στόχος των οποίων είναι να επηρεαστούν πολιτικές, η διαδικασία λήψης αποφάσεων και ο δημοκρατικός χώρος. Περιλαμβάνει επίσης **δύο συστάσεις που αποσκοπούν στην προώθηση ελεύθερων, δίκαιων και ανθεκτικών εκλογών και στη συμμετοχή των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στη χάραξη πολιτικής**.

Στόχος αυτής της δέσμης μέτρων είναι να αντιμετωπιστεί η απειλή των εξωτερικών παρεμβάσεων με μεγαλύτερη διαφάνεια, και να ενθαρρυνθεί παράλληλα η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και στις δημοκρατίες μας.

Πρόσφατη έρευνα του [Ευρωβαρόμετρου](#) δείχνει ότι το **81 % των Ευρωπαίων πιστεύει ότι οι εξωτερικές παρεμβάσεις στα δημοκρατικά μας συστήματα αποτελούν σοβαρό πρόβλημα** που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί. Είναι επιτέλους καιρός να έρθει στο φως η συγκεκαλυμμένη ξένη επιρροή.

Διασφάλιση της διαφάνειας ως προς την εκπροσώπηση ξένων συμφερόντων

Η ΕΕ είναι ανοικτή στον κόσμο και συνεργάζεται ενεργά με εταίρους σε παγκόσμιο επίπεδο. Απαιτείται διαφάνεια όταν κυβερνήσεις τρίτων χωρών χρησιμοποιούν δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων για να προωθήσουν τους στόχους τους και να επηρεάσουν τις δημοκρατικές διαδικασίες στην ΕΕ. Η σημερινή πρόταση για εναρμονισμένους κανόνες **αποσκοπεί στη διασφάλιση κοινού υψηλού επιπέδου διαφάνειας και δημοκρατικής λογοδοσίας σε ολόκληρη την ΕΕ** σε σχέση με εκστρατείες εκπροσώπησης συμφερόντων και συναφείς δραστηριότητες τις οποίες διενεργούν οντότητες για λογαριασμό κυβέρνησης τρίτης χώρας.

Η [πρόταση](#) προβλέπει τις ακόλουθες απαιτήσεις διαφάνειας:

- **Εγγραφή σε μητρώο διαφάνειας:** Οι οντότητες που ασκούν δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων για λογαριασμό τρίτης χώρας θα πρέπει να εγγράφονται σε μητρώο διαφάνειας. Τα κράτη μέλη θα κληθούν να δημιουργήσουν ή να προσαρμόσουν τα υφιστάμενα εθνικά μητρώα για τον σκοπό αυτό.
- **Πρόσβαση του κοινού:** Θα είναι διαθέσιμα στο κοινό βασικά στοιχεία των δεδομένων σχετικά με τις εν λόγω δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων, επιτρέποντας τη διαφάνεια και τη δημοκρατική λογοδοσία. Αυτό αφορά, για παράδειγμα, ποσά που εισπράττονται σε ετήσια βάση, τις σχετικές τρίτες χώρες και τους κύριους στόχους των δραστηριοτήτων.
- **Τήρηση αρχείων:** Οι οντότητες που ασκούν δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων για λογαριασμό τρίτης χώρας θα υποχρεούνται να τηρούν αρχεία με τις βασικές πληροφορίες ή το υλικό που σχετίζονται με τη δραστηριότητα εκπροσώπησης συμφερόντων για διάστημα τεσσάρων ετών μετά τη λήξη της δραστηριότητας.

Η πρόταση **περιλαμβάνει αναλογικούς κανόνες και διασφαλίσεις** για την αποφυγή της κατάχρησης των απαιτήσεων καταχώρισης με σκοπό τον περιορισμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως η ελευθερία της έκφρασης ή του συνεταιρίζεσθαι, ή τον αδικαιολόγητο περιορισμό του χώρου της κοινωνίας των πολιτών, και συγκεκριμένα:

- **Οι ανεξάρτητες εποπτικές αρχές** θα έχουν την εξουσία να ζητούν περιορισμένα αρχεία μόνο σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και με αναλογικό τρόπο·
- Οι αρχές πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν **προκύπτουν αρνητικές συνέπειες από την καταχώριση**·
- **Θα παρέχεται δυνατότητα παρέκκλισης** από τη δημοσιότητα των πληροφοριών σε δεόντως

αιτιολογημένες περιπτώσεις·

- Η πλήρης εναρμόνιση στο πλαίσιο της πρότασης **δεν επιτρέπει στα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν πρόσθετες απαιτήσεις και πρακτικές.**

Με την εν λόγω πρόταση, η Επιτροπή επιδιώκει να συμβάλει στον καθορισμό προτύπων, όχι μόνο στην ΕΕ, αλλά και σε παγκόσμια κλίμακα, σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης της ξένης επιρροής με ορθολογικό και αναλογικό τρόπο, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Ενίσχυση των εκλογικών διαδικασιών στην ΕΕ

Η σημερινή [σύσταση για συμπεριληπτικές και ανθεκτικές εκλογικές διαδικασίες στην Ένωση και την ενίσχυση του ευρωπαϊκού χαρακτήρα και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#) αποσκοπεί στην προώθηση υψηλών δημοκρατικών προτύπων για τις εκλογές στην ΕΕ, υποστηρίζοντας την υψηλή συμμετοχή των ψηφοφόρων, τη συμπεριληπτική συμμετοχή και τη διευκόλυνση της άσκησης των εκλογικών δικαιωμάτων. Η σύσταση εξετάζει επίσης την προστασία και την κυβερνοασφάλεια των συναφών με εκλογές υποδομών και προτείνει μέτρα για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων παρέμβασης από τρίτες χώρες μέσω της χρηματοδότησης προς πολιτικά κόμματα, πολιτικά ιδρύματα, οργανώσεις προεκλογικών εκστρατειών και υποψηφίους. Ο ελεύθερος και δίκαιος δημοκρατικός διάλογος βασίζεται στη νομιμότητα και τη δικαιοσύνη. Η σύσταση τονίζει ότι δεν θα πρέπει ποτέ να χρησιμοποιούνται εργαλεία παρακολούθησης με σκοπό την παρέμβαση στον δημοκρατικό διάλογο και ότι η χρήση τέτοιων εργαλείων για τη στόχευση πολιτικών παραγόντων και δημοσιογράφων για πολιτικό όφελος είναι απαράδεκτη.

Το πρόσφατο [Ευρωβαρόμετρο](#), που δημοσιεύτηκε στις 6 Δεκεμβρίου, δείχνει ότι οι βασικές ανησυχίες των πολιτών της ΕΕ στο πλαίσιο των εκλογών στην Ευρώπη σχετίζονται με το ότι πολίτες βασίζουν την απόφαση για την ψήφο τους σε παραπληροφόρηση (78 %), ενώ ακολουθεί η χειραγώγηση των εκλογών μέσω κυβερνοεπιθέσεων (72 %), η συγκαλυμμένη επιρροή των εκλογών από ξένες χώρες (70 %) και η άσκηση πίεσης προς πολίτες ώστε να ψηφίσουν με κάποιον συγκεκριμένο τρόπο (65 %).

Προώθηση της συμπεριληπτικής συμμετοχής των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στη χάραξη δημόσιας πολιτικής

Η [σύσταση σχετικά με την προώθηση της δραστηριοποίησης και της αποτελεσματικής συμμετοχής των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες χάραξης δημόσιας πολιτικής](#) αποσκοπεί στη δημιουργία και τη διατήρηση ενός ασφαλούς και ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επιτρέποντάς τους να συμμετέχουν αποτελεσματικά στη δημοκρατική χάραξη πολιτικής. Ενθαρρύνει επίσης τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μια διαρθρωμένη προσέγγιση των διαδικασιών συμμετοχής μέσω προβλέψιμων, προσβάσιμων, διαφανών και συμπεριληπτικών πλαισίων. Η Επιτροπή, έχοντας την ίδια πρόθεση να ενισχύσει το πλαίσιο της για τη συμμετοχή των πολιτών, και ως συνέχεια στη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης, έχει πλέον ενσωματώσει τις ομάδες ευρωπαϊών πολιτών στη διαδικασία της χάραξης πολιτικής. Στις αρχές του 2024 η Επιτροπή θα εγκαινιάσει μια ανανεωμένη πύλη «Πείτε την άποψή σας» ως νέα διαδικτυακή υπηρεσία μίας στάσης για τη δραστηριοποίηση των πολιτών.

Στο πρόσφατο [Ευρωβαρόμετρο](#), σχεδόν 9 στα 10 άτομα που απάντησαν θεωρούν την κοινωνία των πολιτών σημαντική για την προώθηση και την προστασία της δημοκρατίας και των κοινών αξιών.

Επόμενα βήματα

Η Επιτροπή προσβλέπει στην πλήρη δέσμευση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για να σημειωθεί αποφασιστική πρόοδος σε όλες τις νομοθετικές προτάσεις στον τομέα της δημοκρατίας πριν από τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και να διασφαλιστεί η εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία και της νέας αυτής δέσμης μέτρων για την προάσπιση της δημοκρατίας με τη συνεργασία του ευρέος κύκλου των σχετικών εθνικών φορέων, δημόσιων και ιδιωτικών.

Ενόψει των ευρωπαϊκών εκλογών του 2024, η Επιτροπή θα προωθήσει **προεκλογικούς διαλόγους** και συνεργασία με διαδικτυακές πλατφόρμες και άλλους υπογράφοντες τον κώδικα δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση, με βάση τις υφιστάμενες δεσμεύσεις για τη διαφάνεια της πολιτικής διαφήμισης και τη συνεργασία μεταξύ των υπογραφόντων, διερευνώντας παράλληλα περαιτέρω τρόπους για την αντιμετώπιση του επιβλαβούς δυναμικού παραπληροφόρησης το οποίο διαθέτουν τα νέα εργαλεία που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη.

Ιστορικό

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι πολίτες μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους και να συμμετέχουν στον δημοκρατικό βίο, να επιλέγουν τους πολιτικούς εκπροσώπους τους και να έχουν λόγο για το μέλλον τους. Τιμούμε τις ευρωπαϊκές εκλογές και προσβλέπουμε στο 2024. Η δημοκρατία

και τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που συνδέονται μ' αυτήν βρίσκονται στο επίκεντρο των ανοικτών και διαφανών κοινωνιών μας. Ωστόσο, η δημοκρατία έχει και τους εχθρούς της. Τα αυταρχικά καθεστώτα τη θεωρούν απειλή. Ορισμένα καθεστώτα έχουν επιχειρήσει να εκμεταλλευτούν τον κοινωνικό διχασμό και να σπείρουν δυσπιστία προς εδραιωμένους θεσμούς. Διαδίδουν παραπληροφόρηση για να αποδυναμώσουν τη δημοκρατική φωνή των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών και να στρεβλώσουν τις προεκλογικές εκστρατείες.

Η δέσμη μέτρων για την προάσπιση της δημοκρατίας βασίζεται σε προηγούμενες πρωτοβουλίες της Επιτροπής για τη διαφύλαξη της ευρωπαϊκής δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένου του [σχεδίου δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία](#). Τρία έτη μετά την έγκρισή του, η εφαρμογή του [σχεδίου δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία](#) βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Η ΕΕ προωθεί ελεύθερες και δίκαιες εκλογές και ισχυρή δημοκρατική συμμετοχή, στηρίζει τα ελεύθερα και ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης και αντιμετωπίζει την παραπληροφόρηση εντός και εκτός της ΕΕ.

Άλλες πρωτοβουλίες της Επιτροπής για την προστασία της δημοκρατίας μας είναι ο ετήσιος κύκλος εκθέσεων για το κράτος δικαίου, οι πρόσφατες πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση της διαφθοράς και τη δεοντολογία, καθώς και η έκθεση του 2022 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που επικεντρώνεται στον χώρο της κοινωνίας των πολιτών.

Η σημερινή δέσμη μέτρων για την προάσπιση της δημοκρατίας περιλαμβάνει [οδηγία σχετικά με τη διαφάνεια της εκπροσώπησης συμφερόντων για λογαριασμό τρίτων χωρών, ανακοίνωση για την επανεξέταση του έργου που επιτελείται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία, σύσταση για συμπεριληπτικές και ανθεκτικές εκλογικές διαδικασίες στην Ένωση και ενίσχυση του ευρωπαϊκού χαρακτήρα και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και σύσταση για την προώθηση της δραστηριοποίησης και της αποτελεσματικής συμμετοχής των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες χάραξης δημόσιας πολιτικής](#). Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης σήμερα τα αποτελέσματα συμπληρωματικής έρευνας του [Ευρωβαρόμετρου για τη δημοκρατία](#).

Για περισσότερες πληροφορίες

[Προάσπιση της δημοκρατίας — Ερωτήσεις και απαντήσεις](#)

[Προάσπιση της δημοκρατίας - Ενημερωτικό δελτίο](#)

[Ανακοίνωση για την προάσπιση της δημοκρατίας](#)

[Πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση εναρμονισμένων απαιτήσεων στην εσωτερική αγορά σχετικά με τη διαφάνεια της εκπροσώπησης συμφερόντων που διεξάγεται για λογαριασμό τρίτων χωρών](#)

[Σύσταση για συμπεριληπτικές και ανθεκτικές εκλογικές διαδικασίες στην Ένωση, και την ενίσχυση του ευρωπαϊκού χαρακτήρα και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#)

[Σύσταση σχετικά με την προώθηση της δραστηριοποίησης και της αποτελεσματικής συμμετοχής των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες χάραξης δημόσιας πολιτικής](#)

[Προάσπιση της δημοκρατίας — Ιστότοπος](#)

[Δημοκρατία και εκλογικά δικαιώματα — Ιστότοπος](#)

[Κώδικας δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση — Ιστότοπος](#)

[Νομοθετική πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης — Ιστότοπος](#)

[Μηχανισμός για το κράτος δικαίου — Ιστότοπος](#)

[Ομάδες Ευρωπαίων πολιτών — Ιστότοπος](#)

IP/23/6453

Quotes:

Η Ευρώπη είναι υπερήφανη που είναι μια ανοικτή δημοκρατία. Ωστόσο, θα ήταν αφελές να πιστέψουμε ότι η δημοκρατία δεν χρειάζεται προστασία. Στον σημερινό κόσμο συμβαίνει το αντίθετο. Και δεν θα πρέπει να αφήσουμε τον Πούτιν ή οποιονδήποτε άλλο απολυταρχικό ηγέτη να παρέμβει στη δημοκρατική μας διαδικασία. Θα αντιμετωπίσουμε την απειλή των εξωτερικών παρεμβάσεων με έναν νέο νόμο που θα επιβάλλει διαφάνεια. Και, ενόψει των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το επόμενο έτος, θα ενισχύσουμε την ακεραιότητα των εκλογών, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου, από κοινού με τα κράτη μέλη.
κ. Βιέρα Γιούροβα, αντιπρόεδρος για θέματα αξιών και διαφάνειας - 12/12/2023

Οι μεγαλύτεροι σύμμαχοί μας σε μια δημοκρατία είναι οι πολίτες μας. Τα θετικά στοιχεία της δέσμης αυτής έγκεινται στην πολυμορφία της, καθώς περιλαμβάνει νομοθετικά και μη νομοθετικά εργαλεία. Διατηρεί την ανοικτή κοινωνία μας ανοικτή! Με τη σημερινή δέσμη, η Επιτροπή εκδίδει σύσταση σχετικά με την προώθηση της δραστηριοποίησης και της αποτελεσματικής συμμετοχής των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες χάραξης δημόσιας πολιτικής. Δημιουργούμε ευκαιρίες για τους πολίτες σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης να εκφράσουν τις απόψεις τους και να συμβάλουν στη χάραξη πολιτικής. Οι καινοτόμες διαβουλευτικές πρακτικές ενισχύουν την αντιπροσωπευτική δημοκρατία αυξάνοντας την εμπιστοσύνη και γεφυρώνοντας τα υφιστάμενα χάσματα μεταξύ των πολιτών και των δημοκρατικών θεσμών. Ορισμένοι προσπαθούν να υπονομεύσουν τη δημοκρατία από τη ρίζα, εμείς όμως προστατεύουμε αυτή τη ρίζα.

κ. Ντούμπραβκα Σούιτσα, αντιπρόεδρος για θέματα Δημοκρατίας και Δημογραφίας - 12/12/2023

Η δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα αποτελούν θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ και τη βάση των επιτευγμάτων της. Οι σημερινές πράξεις θα υπερασπιστούν τα δημοκρατικά μας συστήματα από εξωτερικά συμφέροντα, θα συμβάλουν στην προώθηση ελεύθερων και δίκαιων εκλογών, θα καταπολεμήσουν την παραπληροφόρηση και θα προωθήσουν τη συμμετοχή των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Με την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας, η οδηγία θα προωθήσει τη θεσμική εμπιστοσύνη και τις δημοκρατικές αξίες στην ΕΕ.

κ. Ντιντιέ Ρεντέρς, επίτροπος Δικαιοσύνης - 12/12/2023

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)

[Jördis FERROLI](#) (+32 2 299 27 29)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Defence of Democracy](#)